

"Spela inte roulette med yttrandefriheten"

Publicerad 7 nov 2016 kl 20.33

Den statliga medieutredningen föreslår ett nytt stöd till medier – men det får bara gå till medier som bedöms respektera alla människors lika värde.

Nils Funcke varnar för att förslaget hotar yttrandefriheten.

En sockermantlad kula.

Med fraser och ytterligare 165 miljoner i presstödd hoppas regeringens utredare **Anette Novak** att ett nytt mediestöd ska vara på plats redan 2018. **Utredningen** lockar också med att uppåt 800 miljoner ska tas från public service-företagen till journalistik om "underbevakade områden" och komma alla medier till del.

Men det finns ett problem. Mediernas representanter förväntas administrera fördelningen av statligt stöd enligt kriterier som "lägintensivt hat" för att främja en "hälsosam demokrati".

Det blir en sorts rysk roulette.

Får inte väcka misstro

Dagens presstödd på omkring 500 miljoner fördelas utan granskning av själva innehållet eller mediets inriktning. Anette Novak beklagar avsaknaden av ett demokratikrav, som innebär att skattebetalarnas pengar går till "medier som publicerar innehåll som exempelvis väcker misstro mot vissa grupper".

Det kan framstå som välmenande att medier som väcker "misstro", utan att de gör sig skyldiga till hets mot folkgrupp, inte ska få statligt stöd. Men ur askan i elden reser sig ett hot mot yttrandefriheten när den behövs som bäst.

Historien har gott om exempel på hur staten direkt eller mer subtilt försökt styra medierna i kristider.

Rysk roulette

Enligt Novak utgör en reglering av vilka som ska få stöd och den vidhängande kontrollen över hur statsstödet används inget hot mot yttrandefriheten. Den upprätthåller staten med yttrandefrihetsgrundlagarna, exempelvis med förbudet för förhandsgranskning och hindrande åtgärder.

Men en annan av grundprinciperna i främst tryckfrihetsförordningen är etableringsfriheten. Staten får inte med negativa åtgärder motverka någon som vill eller ger ut exempelvis en skrift eller webbtidning på grund av dess innehåll. Även en selektiv riktad positiv åtgärd får de facto en negativ effekt för någon annan.

Endast ett generellt stöd låter sig därför förenas med en vid yttrandefrihet.

Ingen publicist kan med hedern i behåll delta i en rysk roulette som inte kan överklagas och ger staten en framtida möjlighet att ersätta sockret med bly.

Av Nils Funcke

kulturen@expressen.se

Nils Funcke är yttrandefrihetsexpert och sitter i styrelsen för Publicistklubben i Stockholm.

FÖRSLAGET OM NYTT MEDIESTÖD

- Medieutredningen föreslår att dagens presstödd byts ut mot ett mediestöd som omfattar alla innehålls- och spridningsformer.
- Det nya stödet ska riktas till "allmänna nyhetsmedier som producerar kvalitativ och allsidig journalistik".
- Anslaget föreslås öka 165 miljoner kronor till år 2020.
- Betald upplaga ska inte längre vara ett krav för mediestödet. Däremot ställs andra krav. Bland annat ska mediet ha en ansvarig utgivare och krav innehållet måste till minst 20 procent utgöras av egna nyheter.
- Innehållet måste också ha hög kvalitet och inre mångfald och präglas av principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.